

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva drav. banovine

»OBRTNI VESTNIK«
izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu in stane:
celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna številka . . . Din 2.—

GLASILO OKROŽNIH ODBOROV, OBRTNIH ZDRUŽENJ
IN OBRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, BEETHOVNOVA ULICA 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski do-
voljeni le z navedbo vira.

Številka pri poštni hranilnici, podruž-
nici v Ljubljani 10.860.

XIX. LETNIK.

V LJUBLJANI, DNE 20. JULIJA 1936.

ŠTEV. 14.

V boj za obrtniške pravice!

Zveza obrtnih društev dravske banovine v Ljubljani sklicuje

redni letni občni zbor

na nedeljo dne 16. avgusta 1936 v Mariboru

Naš letošnji občni zbor se bo vršil še vedno v težavnih, mogoče v nekaterih pogledih najtežavnijih prilikah, odkar je svetovno gospodarstvo zajela dušeca stagnacija. Po nekaterih državah se že kažejo iskrici zboljšanja gospodarskih razmer, pri nas pa ne najdemo izhoda iz megle na sonce. Zdi se, da nas je ta moreča doba nekako umrtvila in nam vzela mnogo volje in energije, ki sta prepotrebni za življenjsko borbo in napredek.

Skrajni čas je, da zberejo vsi posebno pa gospodarski stanovi vse svoje moči in zajeziijo nadaljni razkroj našega gospodarstva, saj ima naša država dovolj bogastva in dovolj pogojev za pošten zaslužek in spodobno življenje vseh svojih državljanov. Treba je samo složnega in poštenega dela pri izkoriščanju in usmerjevanju tega bogastva.

Obrtniški stan predstavlja zelo važno zložko v državnem gospodarstvu, zato mu tudi pripada sodočujoča beseda pri reševanju vseh vprašanj gospodarske politike.

Umevno je, da bo ta beseda tem več zalegla, čim glasnejše, čim stvarnejše in čim složnejše bo izrečena. Zato je naša stanovska dolžnost, da čim večkrat glasno razpravljamo o svojih težavah, pravicah in zahtevah, da se nas čuje tudi na odločujoča mesta. Dogodki zadnje dobe so občutno žalili ponos obrtniškega stanu, zato je tem bolj potrebno, da kot pošteni davkoplačevalci jasno in odkrito povemo svoje misli.

Naši občni zbori ne smejo biti samo kakota notranja društvena formalnost, na kateri se čujejo suha poročila o opravljenem delu v minuli poslovni dobi, temveč morajo biti solidarna in živa manifestacija celokupnega obrtništva Dravske banovine, na kateri se polaga sicer obračun za storjeno delo, vendar pa se predvsem rešujejo trenutno najbolj aktualna vprašanja in zahtevajo krepke smernice za bodočnost.

Prav poseben poudarek pa moramo dati letošnjemu občnemu zboru, ki se bo vršil na severu naše domovine, v raztoči in cvetoči obmejni postojanki — jugoslovenskem Mariboru. Vse svoje edinice že danes pozivamo, da se pripravljajo na ta zbor in propagirajo za čim številnejšo udeležbo, tako da bo le-

tošnji občni zbor Zveze pravi kongres vsega stanovsko zavednega slovenskega obrtništva.

O mnogih za nas obrtnike zelo važnih zahtevah in vprašanjih bomo razpravljali na letošnjem občnem zboru. Naša prvenstvena zahteva je olajšanje davčnih bremen, ki jih obrtniki pri današnji zaposlitvi in skromnem zaslužku ne moremo več prenesti. Zahtevamo tudi, da se končno upoštevajo in izvedejo naši predlogi o pavšalizaciji pridobnine, ki so jih sprejeli obrtniki vse države in Zbornica za TOI v Ljubljani.

Nujno je potrebno dalje, da se zaščiti zadolženega obrtnika z dolgoročnim odplačevanjem dolgov in z znižanjem obrestne mere. Naj se ga ne tira v propast radi dolgov, v katere je zašel v večini slučajev ne po lastni krivdi, pač pa radi tega, ker od brezvestnih dolžnikov ne dobi plačila za svoje dobave in za pošteno izvršeno delo. Obrtnikom naj se omogočijo ceneni krediti, da se z njimi rešijo najhujših bremen, da poživijo delavnice in tako rešijo tudi svoje domove. Na dnevnem redu bo tudi poročilo in razgovor o pokojninskem zavarovanju obrtnikov.

O vseh teh in še mnogih drugih vprašanjih bomo čuli referate in razmotrivali na letošnjem občnem zboru v Mariboru. Zato je dolžnost slehernega zavednega obrtnika, da se odzove našemu vabilu ter s svojo udeležbo in sodelovanjem pripomore našemu zborovanju do čim popolnejšega uspeha, tako v lastno korist kot v korist vsega obrtniškega stanu.

Ne strašite se skromnih stroškov, pridite polnoštevilno! Le sloga krepi naše zahteve in dokazuje njih upravičenost.

Dan letošnjega občnega zbora naj bo pravi obrtniški praznik in živa priča konstruktivnih prizadevanj slovenskega obrtnika ter njegove trdne vere v lepše čase. Biti pa mora tudi spontano nacionalno slavlje, ki naj krepi narodno zavest in ponos med vsemi obrtniki, posebno pa med obrtniki skrajnega jugoslovenskega severa, da bodo tudi v bodoče ostali močni piloti in čuvarji naše severne meje.

Veliko dela in časa posveča tudi stanovskim organizacijam, zlasti ko predsednih Obrtniške, mu združenju za sodni okraj Kranjsko goro. Tudi v občinskem odboru je vedno častno zastopal obrtnike.

Zelimo mu še mnogo let, polnih zdravja, zadovoljstva in nadaljnjih uspehov!

**OBRTNI VESTNIK MORA V VSAKO
OBRTNIŠKO DELAVNICO!**

Joža E. Krušič:

Pomen reklame za obrtnika!

V današnjem času ogromnega razvoja obrti in trgovine, ko je konkurenca v vseh gospodarskih panogah brezobzirna, je zavezala reklama zelo važno mesto in postala najaktualnejše sredstvo za osvajanje obrtniškega trga in pridobivanje konzuma. Reklama je vplivna na posameznika, je klic publiki ter posredovalec med producentom in konzumentom. Seveda ima reklama svoj pomen samo, ako je izvedena res pravilno.

Največji sovražniki reklame so površnost, ravnodušnost in nezaupanje. Edino tista reklama doseže svoj učinek, katera premaga vse te tri ovire. Človeška ravnodušnost bi rekel, da je — čudovita. Koliko in koliko oseb bere, recimo nek oglas, ne da bi opazili in si zapomnili vsega, kar vidijo. Prvo se dogaja, ker je človek ravnodušen in brezbrizen, drugo, ker je površen. Dobra reklama mora premagati človeško brezbriznost in mora vsakogar opozoriti nase. Tiskana reklama doseže to s svojo zunanostjo. Ta reklama mora biti opremljena tako, da tudi velika množica sebi enakih reklamnih tiskovin neprekosljivo lovi poglede in jih uklepa v sijaj svoje originalnosti. Reklamna tiskovina je efektivna le tedaj, kadar vzbudi pozornost hipno, vedno in povsod. Če nima teh svojstev, ni uspešna in namen ni dosežen. In za tako reklamo izdan denar je brezploden. Če učinkuje reklama hipno, povsod in vselej, še ni dosežen brezhiben in uspešen efekt. S temi vrtilinami je reklama premagala šele prvo in glavno zapreko: človeško brezbriznost. To je na videz sicer velik uspeh, vendar je treba premagati brezpozorno drugo oviro: površnost. Oseba, ki je šla brezbrizno mimo reklamnega plakata, je sicer vzbujena iz ravnodušja. Reklama je na ta način dosegla svoj namen, vendar je prav gotovo, da bo opazujoča oseba v kratkem času pozabila na vtis reklamne tiskovine. Da to preprečimo, dosežemo s številnim ponavljanjem in poudarjanjem. Reklamno sredstvo, ki naj vzbuja pozornost, naj bo vidno čim česče, vklepati mora poglede pasantov na njih poteh in jih brezpozorno prisiliti na ponovno čitanje vsebine reklamnih tiskovin. Da je mnogoštevilna reklama lahko vabljiva, mora biti prikupna, edinstvena in originalna. Seveda mora biti reklama resnična, nikdar pretirana, da vzbudi v človeku zaupanje. Četudi lahko vabiš z vsemi sredstvi, moraš biti pri tem pazljiv, da nudiš resnično tisto, na kar opozarjaš. Dobra reklama ni namenjena samo za danes, velja tudi za pozneje in zato, kakor sem že naštel, ne sme biti vsiljiva in neresnična, ker s tem ne pridobiš odjemalca. Ljudje so danes že toliko poučeni, da smatrajo to za neokusno in le preveč očitno vabo.

Pri proračunih za reklamo se preveč šteti in tako je mnogokrat napravljena po

60 letnica vzornega obrtnika

Nedavno je slavil 60 letnico tovariš Filip Lazar, mizarski mojster in posestnik na Jesenicah, po rodu iz Kroke. Ze kot mlad fant je prišel na Jesenice, kjer si je postavil hišo in lepo uredil mizarsko delavnico, izbral pa tudi zakonsko družico.

Na Jesenicah je ustanovil prvi pogrebni zavod in sčasoma zelo moderniziral in s stroji opremil svojo delavnico, ki jo še danes krepko in veče vodi.

obliki in vsebini površno in zato se marsikateri obrtnik moti in misli, da reklama ni ma zaželjenega uspeha. Zaupanje doseže reklama, ki je v jedru dostojna, ki prikazuje stvar, za katero hoče pridobiti in vabi v prijetni in prikupni obliki. Grafično lepo izdelana tiskana reklama katerekoli

vrste je zmožna nasprotovati vsem zaprekam, ki ovirajo reklamni uspeh.

Sicer pravijo, da je pri nas reklama še skromna, toda tempo časa zahteva in sili, da se mora tudi obrtnik s to panogo baviti, ker gre se za obstanek, existenco oziroma napredek.

Obrtne razstave — zgovorne priče naše rokodelske sposobnosti

Dolenjska v luči obrtniške podjetnosti

V soboto 4. julija popoldne je bila otvorjena v prostorih osnovne šole obrtna razstava v Novem mestu v prisotnosti zastopnikov civilnih, vojaških in cerkvenih oblasti. Zvezo obrtnih društev je zastopal g. Josip Rebek, Obrtniško društvo v Ljubljani pa g. Fran Iglič.

To je bila prva obsežnejša obrtna razstava v idilični dolenjski metropoli. Zasluži pa upravičeno vso pohvalo. Razstave so se udeležili s svojimi izdelki mojstri vseh strok. Razstavljeni izdelki so pričali, da se lahko kosajo z vsako inozemsko konkurenco.

Nad vse častno sta bili zastopani mizarska in krojaška stroka. Naše mizarstvo je že opetovano dokazalo svoje odlike in sposobnosti, enako so tudi novomeški mizarji pokazali, da so kos svoji strokovni nalogi.

Krojaška stroka je kazala doslej precejšnjo indiferentnost napram takim strokovno-kulturnim prireditvam. Je pa zelo važno tudi za to stroko, da opozarja ob vsaki priliki publiko na svoje izdelke, zlasti tudi na cene, ki so posebno po deželi tako nizke, da jim ne more konkurirati niti »Tivare«. Upoštevajoč kakovost izdelka in blaga pa so mu postali opasni tekmeči tudi krojaški mojstri v mestu.

Posebno pozornost so vzbudili in prav posebno pohvalo zaslužijo keramični izdelki gosp. Klemenčiča. Prikupljiva je njih moderna oblika in odlična njih kakovost.

Žal, da so čevljarji mojstri povsod tako slabo zastopani. Potrebno bo tudi to panogo dvigniti iz mrtvila. Povdarjamo ponovno važnost udeležbe na takih gospodarskih prireditvah, kajti le tako je mogoča najuspešnejša borba proti hudemu konkurentu Bat'i.

Novomeška razstava zasluži vse priznanje. Želimo pa, da bi bila prihodnja obširnejša in še popolnejša.

Še nekaj naj omenimo in povdarimo na tem mestu. V interesu vsega obrtništva novomeškega okraja je, da se reši vprašanje enotne obrtniške organizacije. Le v takih organizacijah bodo obrtniki stanovsko tako zavedni, da bodo odklanjali vsako politično vmešavanje v svoje organizacije in onemogočili ljudi, ki iz političnih razlogov cepijo obrtniške organizacije; te-

daj bodo tudi naši uspehi vidnejši in naš pokret odločnejši.

V posebnem oddelku je bila nameščena tudi razstava slikarskih del dolenjskih umetnikov.

Mizarska razstava v Št. Vidu nad Ljubljano

Marljivi rokodelski mojstri, člani DJO v Št. Vidu, so v nedeljo 5. t. m. svečano otvorili svojo razstavo obrtniških del, ki se po značilnosti tamošnjega okraja po večini opredeljuje na mizarsko stroko. Razstava je letos še bolj popolna in pravi izraz resnega hotenja za izboljšanje gospodarskih prilik. Prepričani smo, da bo ta razstava znova potrdila sloves tamošnjih mojstrov in jim naklonila v celoti uspeh, po katerem stremijo.

Ločani so pokazali, da tudi ne zaostajajo

Komaj dober teden po otvoritvah dveh obrtniških razstav je sledila še tretja in ta v mestu starih cehov, v starodavni Škofji Loki. Prireja jo mlado Obrtniško društvo povezano z Obrtniškim društvom v Gorenji vasi ter obrtnimi združenji iz Škofje Loke, Železnikov, Zirov in ostale Poljske doline.

Svečana otvoritev obrtno-industrijske razstave je bila v nedeljo 12. t. m. dopoldne v prisotnosti zastopnika kralja polkovnika M. Lučiča, komandanta I. planinskega polka, ki je prišel v spremstvu vseh oficirjev polka, pokrovitelja razstave g. bana dr. M. Natlačenca, dvorne dame ge. dr. Tavčarjeve, načelnika dr. Marja, komisarja ZTOI dr. Logarja, zastopstva domače duhovščine, sreza ter drugih javnih ustanov.

Zvezo obrtniških društev v Ljubljani je zastopal njen predsednik g. Josip Rebek. Okrožni odbor v Ljubljani predsednik g. Fran Iglič ter Obrtniško društvo iz Ljubljane g. Alb. Špeletič.

Goste in občinstvo je v jeklenih besedah pozdravil predsednik društva tov. Lovro Planina, kateremu so sledili pozdravi obrtne mladine, predsednika občine g. Zihlerla, tov. Rebeka in Igliča ter komisarja ZTOI, na kar je g. ban dr. Natlačenec s posebnim nagovorom otvoril razstavo. Med drugim je naglasil: »Ta razstava je sad pridnega, požrtvovalnega dela množice obrtnikov iz vsega škofjeloškega okraja. S tem ste dokazali, da imate smisel in resno voljo za or-

ganizacijo, za skupnost. Smisla in volje za organizacijo je danes, ko preživljamo tako težke čase, predvsem treba — vsemu narodu, a tudi vam, obrtniki. Posameznik je slaboten, brez vpliva, brez moči; 20.000, 30.000 dobro organiziranih slovenskih obrtnikov — kakšno silo bi predstavljalo, kdo bi se mogel njih upravičenim zahtevam uspešno protiviti!«

Značilna izjava in priznanje, ki ju redkokej daj čujemo med odgovornimi činitelji in med nami obrtniki!

Po govoru g. bana so si gostje in ostalo številno občinstvo ogledali nad vse skrbno in vzorno urejeno razstavo. Po ogledu je bila prirejena gostom zakuska, kjer so govorili še gg. Kavčič Jože, Lotrič in Rebek ter je na njih izvajanja odgovoril g. ban s prav laskavim priznanjem in pohvalo.

K razstavi sami se še povrnemo v prihodnji številki. Tovarišem obrtnikom pa toplo priporočamo ogled teh razstav v plemenito posnemanje.

Josip Rebek:

II. vsedržavni obrtniški kongres v Nemčiji Naprej z lastno silo

Kakor sem že omenil, je državni rokodelski mojster govoril nad dve uri na velikem manifestacijskem zborovanju nemškega obrtništva. Njegov govor je bil obračun dela in velikih naporov narodno-socialistično vodenega obrtništva, obenem je pa podal odločujoče smernice za bodoče delo.

Uvodoma je omenil skupne smernice, ki jih mora vršiti sleherni obrtnik za stranko, katera mu je edina še pokazala uspehe tudi v njegovem gospodarskem stremjenju. Poveljeval je važnost obrtniškega stanu, ki je in bo tudi ostal jedro prave ljudske skupnosti in preko katerega vodi pot narodnega gospodarstva.

Gospodarska vprašanja nemškega obrtništva

Po teh utemeljitvah, ki sem jih navedel bolj zgoščeno, je posvetil drž. rokodelski mojster svoja izvajanja obrtniško-gospodarskim vprašanjem. Obravnaval je vladne ukrepe radi zaposlitve, govoril o omejitvah naprav, ki donošajo obrtništvo škodo (konzumi), o odnošajih obrtništva do državne prehranjevalne organizacije, o uspehih in nalogah pospeševanja izvoza obrtniških izdelkov, o pospeševanju gradbenega gospodarstva, o preskrbi dela po produktivnih zadrukah, o uditvi cen rokodelskim izdelkom, o potrebah hitrih plačil za obrtniška dela (za gotovo delo — plačilo v gotovini), o kreditiranju, o davčnem vprašanju, o bodočem poenostavljenju razstavljanja in o obrtnem pravu. V vseh teh vprašanjih je lahko pokazal na dobre uspehe, ki si jih je priborila njih organizacija.

Ing. Jože Rus:

Nikola Tesla

Ves kulturni svet, še posebno pa naša domovina, se letos spominja 80 letnice rojstva našega slavnega rojaka, genijalnega inženjerja in izumitelja Nikole Tesle.

Ne bilo bi prav, če bi šli obrtniki nemo mimo pomembnega jubileja velikega sina kršne Like, ki je s svojimi izumi vidno pripomogel človeštvu do današnje civilizacije in kulturnega napredka, obogatil svetovno gospodarstvo in ustvaril milijonom ljudi existenco.

Zato je dolžan tudi naš »Vestnik« posvetiti temu velemožu nekaj skromnih vrstic.

Častiljivi jubilar je bil rojen 10. julija 1856 v vasi Smiljanu v Liki. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju, realko v Gospiću in Karlovcu. Oče mu je bil pravoslavni duhovnik in želja domačih je bila, posebno še zato, ker je bil rahlega zdravja in je večkrat hudo bolehal, da se tudi on posveti duhovniškemu poklicu. Dasi se je v srednji šoli izredno zanimal za literaturo ter rad prebiral dela znamenitih mož raznih narodov, vendar so ga že tedaj osvajale prirodne vede, zlasti pa matematika in fizika.

Že v mladih letih je Tesla kazal izredno voljo, marljivost in samozavest. Z lahkoto je delal in razglabljal tudi 15 do 20 ur dnevno in še danes ta izredni mož skoraj ne rabi spanja. Iz časopisov je znana Teslina izjava, da je spanje le nepotrebna razvada človeškega organizma.

Tesla se je radi posebnega zanimanja za prirodoslovje odločil študirati tehniško visoko šolo. Ta želja se mu je spolnila; študiral je tehniko v Gradcu in Pragi in že kot akademik vzbujal s svojo bistrostjo in domisleki največjo pozornost. Občudovali so ga slušatelji in profesorji. Že takrat je nosil v glavi misel, ki je pozneje (l. 1882.), ko jo je realiziral, prinesla pravo revolu-

cijo v elektrotehnično znanost in v razvoj praktične elektrotehnike. Je to izum asinhronskega motorja.

S tem epohalnim izumom, z rešitvijo transformacije in mnogih vzporednih problemov tikajočih se prenosa električne energije s pomočjo izmeničnega toka, je bilo rešeno vprašanje prenosa elektrike takorekoč na poljubne daljave, kar do tedaj s pomočjo istosmernega toka ni bilo mogoče. To je bilo ogromnega pomena za razvoj elektrotehnike same, prav tako pa tudi za razvoj obrti in industrije.

Po visokošolskih študijah (l. 1881.) je nastopil Tesla prvo službo v neki tovarni za telefonijo v Budimpešti, kjer pa ni ostal dolgo. S svojim prvim, že omenjenim izumom se je podal v Pariz in dobil službo v podružnici Edisonovega podjetja. Tu se je mnogo ukvarjal z izboljšanjem električne razsvetljave. Užival je vsestransko priznanje in ugled, vendar ni nikjer mogel dobiti potrebnih denarnih sredstev, da bi lahko uresničil svoje bogate zamisli. Zato je zbral vse prihranke in odšel v novi svet — v Ameriko, kjer je delal dve leti v laboratoriju z Edisonom. Tu sta se našla dva velika moža: izumitelj samouk in izumitelj znanstvenik. Prvi je ustvarjal na podlagi praktičnih izkušenj, Teslini izumi pa so bili plod teoretičnega študija in znanstvenih

Podrobno se je bavil v svojem poročilu tudi o socialnih vprašanjih, ki zadevajo danes nemškega obrtnika. Povdaril je, da bodo obrtniki zaznamovali le tedaj svoje gospodarske uspehe, ako bodo gradili svojo skupnost v soglasju: mojster, pomočnik in vajenec. Ugotovil je, da radi prenapete regulacije plač ne smejo opustiti tarifne ureditve. — Povezan pregled je podal o obrtnih pregledih, ki jih je izvedla državna obrtna skupnost »Rokodelstvo« v nemški delavski fronti. V teku poldruga leta je pregledala 15.000 obratov.

Tretji del svojega poročila je posvetil poklicni vzgoji rokodelstva. Najvišji cilj poklicno-vzgojnega dela v nemškem narodnem gospodarstvu je mojstrski obratovodja v rokodelstvu. Rekel je:

Mi smo pripravljeni nuditi sposobnemu človeku častno mesto obratovodje. Imamo pa tudi pogum odkazati mesto v družbi onim, ki niso sposobni bodisi v zmožnostih ali radi drugih pomankljivosti biti naši rokodelski voditelji.

Po novih določilih v obrtni zakonodaji je organska povezava vzgoje usmerjena vzgojiti slehernega vajenca v sposobnega mojstra in dobrega narodnega gospodarja. Govornik se je mnogo bavil o sestavi novih določil o vajeniških vmesnih preizkušnjah, ki jih mora opravljati v Nemčiji vsak vajenec vsako leto enkrat do dovršitve svoje učne dobe.

Nemško obrtništvo lahko zaznamuje uspehe, saj ima popolno zaslombo in največje upoštevanje pri najvišjih vladnih činiteljih, kakor tudi v narodno-socialistični stranki, ki je celo osnovala posebne obrtniške urade, preko katerih z uspehom upravlja, vodi ter izdatno podpira obrtništvo in njegove organizacije. Zato najde nemško obrtništvo veliko zaslombo tudi v javnosti, prav tako pri samoupravnih edinicah in posebej moram opozoriti na zanimanje od strani občinskih uprav, ki tudi izdatno podpirajo nemškega obrtnika. Tako na primer je mestni svet v Frankfurtu določil izdaten znesek, ki se bo letno stavil obrtništvu na razpolago za izplačilo nagrad in odkup najboljših rokodelskih izdelkov. Je to krasna ustanova omejenega mesta za pospeševanje rokodelstva.

Povodom raznih svečanosti in proslav, ki so se vršile v okvirju vsedravnega kongresa, naj omenim še sprejem in pozdrav potujočih pomočnikov v znameniti občinski palači po obrtniških predstavnikih. V letošnjem letu je bilo namreč preko stranke in obrtniških organizacij izvedeno — kakor je bil to svoje čase običaj — potovanje rokodelskih pomočnikov, vendar sedaj z omejitvijo, da je treba imeti posebno dovoljenje od vodstva te organizacije. Na potovanje se pripusti samo oni pomočnik, ki je opravil pomočniški izpit z najboljšim uspehom. Komur se izda dovoljenje za potovanje, dobi tudi podporo in posebna navodila in svrhu svoje gotove zaposlitve v krajih, kjer si hoče rokodelski pomoč-

dognanj. Medsebojno sta se dobro razumela in visoko cenila, da si je Tesla vedno čudil, kako je mogel Edison brez posebnega študija in izobrazbe doseči v življenju tako čudovite uspehe.

L. 1885. se je Tesla osamosvojil. Postavil si je v New Yorku lasten laboratorij, v katerem začel je prav za prav Teslino najplodnejše delo in v katerem so se porodili nebrojni izumi, ki so uvrstili Teslo med največje duhove sveta.

Tesla je moral kot večina velikih mož hoditi v življenju po težki poti. Ta pot pa ga je vodila od zmage do zmage, od uspeha do uspeha. Nikdar ni klonil, tudi pod silo najtežjih udarcev ne. L. 1895. mu je popolnoma pogorel laboratorij; ogenj mu je upropastil imetje, uničil instrumente in neprecenljiva znanstvena dela in izsledke. Tudi to mu ni ubilo volje. Še isto leto si je na novo postavil in uredil laboratorij.

V svojem laboratoriju je Tesla temeljito rešil in srečno dokončal vse probleme večfaznega toka ter se potem posvetil tudi temeljitemu raziskavanju visokofrekvenčne in visokonapetostne tehnike, radio-telefonije in telegrafije, kjer je dosegel prav tako vidne uspehe kot v elektrotehniki takega toka.

Pretresno je to mesto, da bi mogli vsaj v glavnih obrisih objeti Teslino delo. Zavedajmo pa se, kadarkoli nam zasveti elek-

Vsi si želimo konec nepovoljnega stanja na denarnem trgu in iz tega izvirajoče gospodarske krize! Priznanje, ki ga po celi državi uživa slovensko denarništvo, temelji zlasti na vzorni urejenosti naših hranilnic, na gospodarnosti in vztrajnosti slovenskih hranilcev, ki so svoje denarne zavode dvignili do takega ugleda in pripomogli domovini do blagostanja!

Pomagajmo si sami!

Vlagajte svoje prihranke, vir blagostanja, v domači največji denarni zavod, to je

Mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani

nik pridobiti nove ročnosti. Stevilni domovi po celi državi pa nudijo tem »vandrovcem« udobna zatočišča in dobro prehrano. Namen tega nekdanj tudi med našimi rokodelci mnogo upoštevanega običaja je jasen in le želeli je, da se tudi pri nas kmalu uvede in organizira. Obrtništvo bo pri tem rado pomagalo, izvesti pa ga bo morala državna uprava.

Sprejem je bil zelo svečan ter je izzvenel v propagandnem smislu za delo v korist stanu, stranke, naroda in države.

Vestnik naših organizacij

Jubilejna občna zbora obrtnih združenj v Ljutomeru

Združenje obrtnikov lesnih in umetnih strok v Ljutomeru bo imelo 2. avgusta t. l. ob pol 9. uri dopoldne v prostorih meščanske šole v Ljutomeru redni letni občni zbor s sledečim dnevnim redom:

1. poročilo načelstva
2. poročilo ostalih funkcionarjev
3. poročilo nadzorstva
4. volitve novega odbora
5. slučajnosti.

Z rednim občnim zborom je združeno tudi slavlje 50-letnice obstoja Združenja ter 334-letni jubilej najstarejših strok v združenju, t. j. lončarjev in sodarjev, ki so ustanovili Združenje že leta 1602 z dovoljenjem Ferdinanda II. Zaščitni patent s pravili jim je dal isti vladar dne 12. maja 1603.

Zadruge so potrdili še naslednji vladarji: Ferdinand III. — v Gradcu 3. novembra 1645; Leopold I. — v Gradcu 23. avgusta 1660; Karol VI. — 15. julija 1713 in cesarica Marija Terezija — 16. avgusta 1746.

Jubilej bo v okvirju Združenja brez kake večje prireditve, vendar so vljudno vabljeni vsi prijatelji obrtništva.

Načelstvo.

Združenje kovinarjev in kolarjev v Ljutomeru bo imelo 2. avgusta ob 8. uri dopoldne v prostorih gostilne »Vreg« v Ljutomeru redni in jubilejni (proslava 50-letnice Združenja) občni

trična žarnica, kadarkoli čujemo bručanje motorjev, poslušamo radio itd., da je Tesla tisti mož, ki je dal človeštvu te pomembne iznajdbe in da je Tesla tisti pionir, ki je začrtal razvoj moderni elektrotehniki.

Kot človek pa je Tesla preskromen. Vse svoje delo in misli posveča reševanju znanstvenih in tehničnih problemov; za gospodarsko izrabo svojih izumov se briga bolj malo. Denar mu je le sredstvo za nadaljna razglabljanja. Premalo se tudi briga za zunanji svet — za svet izven svojega laboratorija. Zato ni čuda, da je doživljal večkrat razočaranja, ko je videl, da se drugi šopirijo z njegovimi iznajdbami in da se zlasti Marconiju po krivici pripisujejo zasluge, ki so njegove.

Še danes, v pozni jeseni svojega življenja, ustvarja neumorno dalje, ne pozna starosti in utrujenosti in obljublja svetu nove senzacije in nova, še pomembnejša odkritja, ki naj služijo ljudem v nadaljno obvladavanje narave in materije.

Naj bodo te vrstice le ponižen pozdrav velikemu možu, preko katerega ne bo nikdar mogla zgodovina, učenjaku idealistu, ki je za večno proslavil svoje ime in svoj narod, sinu, ki je bil vedno ponosen na svojo jugoslovensko mater, ob 80 letnici njegovega plodonosnega življenja.

zbor z običajnim dnevnim redom. Ker je z obč. zborom združena tudi proslava 50-letnice Združenja, pričakujemo polnoštevilne udeležbe vseh članov.

Odbor.

Izredni občni zbor Združenja mesarjev in klobasičarjev v Ljubljani

Ker je Zbornica za TOI kot nadzorstvena oblast odredila pri Združenju mesarjev in klobasičarjev v Ljubljani ponovne volitve uprave, se je v nedeljo, dne 5. julija t. l. dopoldne v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev vršila izredna skupščina tega združenja z edino točko dnevnega reda: Volitev uprave, nadzorstva in ostalih funkcionarjev združenja. Bansko upravo in mestno načelstvo je na obč. zboru zastopal g. dr. Frelih, Zbornico za TOI g. Traven, Okrožni odbor obrtn. združenj pa g. Hočevar.

Za volitev je vladalo živahno zanimanje med članstvom in so se vršile že dolge predpriprave na obeh straneh. Skupščina je otvoril dosedanj dolgoletni predsednik g. Breclnik Alojzij, ki je pozdravil zastopnike oblasti in vse navzoče, nato pa je prečital tajnik odločbo Zbornice, s katero se odreja ponovne volitve. Takoj nato je predsednik odredil volitve same. Predlagani sta bili dve listi in sicer lista uprave z dosedanjim predsednikom Breclnikom in podpredsednikom Zajcem na čelu in lista opozicije, na kateri je bil predlagan za predsednika g. Rezar, za podpredsednika pa g. Nered.

Izvoljen je bil s 65 glasovi za predsednika g. Breclnik Alojzij, za podpredsednika pa g. Zajc Franc, dočim je predlog opozicije s 54 glasovi propadel. Nadalje je bila s 60 glasovi izvoljena lista uprave, dočim je lista opozicije prejela le 18 glasov. Za člane uprave so bili izvoljeni gg. Dolinšek Pavel, Ham Albin, Javornik Josip, Keber Josip, Kumar Matija, Perme Ivan, Javornik Ivan, Škerjanc Anton in Urbas Miroslav, za njihove namestnike pa gg. Petrič Jakob, Jesih Jakob ml., Ham Josip, Rozman Martin in Babšek Franc. V nadzorstveni odbor so bili izvoljeni gg. Jesih Jakob st., Kocjan Josip in Zan Ivo in za namestnike nadzornega odbora gg. Stupnik Franc, Kocjan Alojzij in Zalar Franc. Končno so bili izvoljeni tudi delegati za Okrožni odbor in častni odbor združenja.

Razno

»Gost in postrežba« je naslov poučni knjižici, ki jo je napisal in izdal g. Klasek Otokar, hotelski poslovodja in strokovni učitelj. Ta priročnik bo dobrodošel vsem gostinskim podjetjem in njihovim uslužbencem.

Prometni minister je dovolil ugodnost za prevoz oglja od vseh postaj do postaje Jesenice, če se voznina plača vsaj za 10.000 kg.

Centralna komisija za kontrolo izvoza sadja je izdelala za banske uprave načrt uredbe o izvozu sadja. Organizacija sadnega izvoza je zelo potrebna, vendar se bojimo, da se bo izvoz s tem birokratiziral.

Društvo narodov je sklenilo, da se s 15. julijem ukinejo sankcije proti Italiji. Za našo državo je važno, kako se bodo po ukinitvi sankcij razvili medsebojni trgovski odnosi.

Italija je uvedla z ukinitvijo sankcij nov uvozni režim. Za uvoz blaga iz sankcionističnih držav je potrebno posebno dovoljenje finančnega ministra. To zelo tangira tudi Jugoslavijo, saj je bila Italija vedno naš največji odjemalec.

Med našo državo in Nemčijo je bil dosežen sporazum glede izvoza govedi. Ta sporazum nam bo omogočil plasirati na nemškem trgu več tisoč glav goveje živine. Je to za nas zelo pomembno, ker smo izgubili trg nekaterih držav.

Povečanje postaje v Kranju. 1. avgusta t. l. se bo vršila pri direkciji drž. železnice v Ljubljani licitacija za enonadstropni nadzidek postaje v Kranju. Podatki in načrti se dobijo pri imenovani direkciji.

Kreditno društvo**MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE**

dovoljuje posojila na menice
in kredite v tekočem računu vsem
kredita zmožnim osebam in tvrdkam

»INDUS«, tovarna usnja in usnjenih izdelkov, družba z o. z. Ljubljana

Tovarna gonilnih jermen izdeluje v najboljši kakovosti: Vse vrste transmisijskih jermen znamke »Panther«, »Kron«, Indus »Special-Citrontan«. Tehnične predmete za tekstilno industrijo kakor Pikerje, udarne kapice, udarna jermena, manšete, tesnila itd.

Tovarna usnja izdeluje vse vrste usnja, krom in galunski stroj, telečji in goveji boks, kravine, dulboks, blankusnje, usnje za knjigoveze, svinjsko usnje za galanterijo in sedla.

Tovarna galanterijskih izdelkov izdeluje kovčge, gamaše, opasače, žoge, aktovke itd.
DOMAČI KAPITAL! **DOMAČI DELAVCI!**

Krojači!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Češko-jugoslovenska
veletrgovina blaga
ANTON HUBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica šte. 7

Zatirajte šušmarstvo!

ZANATSKA BANKA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.
PODRUŽNICA LJUBLJANA
Gajeva ulica 6.
Centrala Beograd.

Delniška glavica Din 75,000.000
Udeležba države Din 30,000.000

Glavna podružnica Zagreb
Podružnica Sarajevo

PODELJUJE

obrnikom in obrtnim podjetjem
menična in hipotekarna posojila,
kredite na tekoči račun, posojila na
zastavo državnih vrednostnih pa-
pirjev, delnic Narodne banke in
Privilegirane Agrarne banke.

SPREJEMA

na obrestovanje vloge na hranilne
knjižice in tekoči račun, katere iz-
plačuje brez omejitve.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških ustanov
in organizacij. Izvršuje vse ostale
bančne posle.

Brzjavni naslov: »Zanatska« Ljub-
ljana. — Telefon št. 30-20. — Račun
Poštne hranilnice št. 14.003.

Zajamčeno enako trde bruse, skalce,
kašarje, razpošilja najceneje
kamnom ROJS, ROGATEC.

Zaloga

stekla, porcelana, zrcal, sve-
tilk, raznih okvirjev i. t. d.
STAVBNO
IN UMETNO STEKLARSTVO

Avgust Agnola

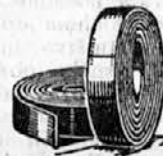
LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 10

Račun poštne hranilnice 10.940. — Tel. 24-78

GARANTIRANA

Gonilna jermena

za vsakovrsten pogon,
kakor tudi

okrogla jermena
šivalna jermena
lesene jermenice

vosek »Prima« za jermena

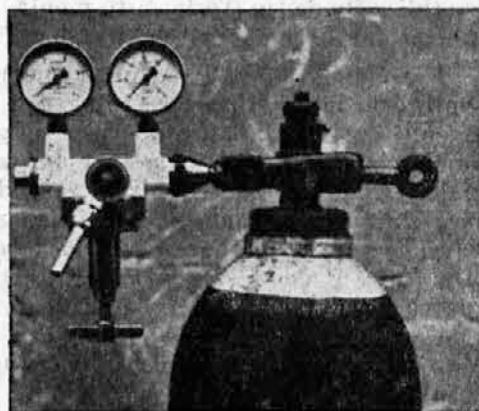
itd. nudi

BRCAR & Co., Ljubljana
Kolodvorska ulica šte. 35

Oglašujte v Obrtnem Vestniku!

AGA - RUŠE

združene jugoslov. tvornice acetilena in oksigena d. d.

— Ruše —

nudi obrtništvu za svrhe autogenega va-
renja in rezanja poleg kisika v valjih tudi
stisnjen in raztopljen plin aceten pod
imenom »dissous-plin«.

Varenje z dissous-plinom je mnogo
udobnejše in boljše kot z navadnim ace-
tilenom iz karbidnih aparatov, ker je
dissous-plin

kemijsko čist aceten brez vlage, je sigu-
ren in neopasen pri delu, ne zmrzne
in se more dissous-plinski valj tudi name-
stiti na vsakem poljubnem prostoru.

Dissous-plinski valji so napolnjeni pod
pritiskom 15 atmosfer ter vsebujejo ne-
kaj nad 5 m³ acetilena. Na zunanji se ozna-
čujejo z belo barvo ter se razlikujejo od
kisikovih valjev tudi po železnem ventilu.

Dissous-plin se lahko uporablja samo s pomočjo

redučnega ventila,

katerega se namešča na valj potom posebne stezalke.

Izkušen varilec zahteva samo

**Redučni ventil »Aga-Ruše« z navzdol obrnjenim
regulirnim vijakom.**